

Päivähoitokulttuuri ja sen kehittäminen -työryhmä

Niina Rutanen, VTT, dosentti, yliopistotutkija,
Kasvatustieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto

2.4.2014

***” Ihanteiden maailma rakentuu helposti
johdonmukaiseksi ja selkeäksi, kun taas elämän
arki on usein hyvinkin monimutkaista ja
dilemmaattista.”***

(Holkeri-Rinkinen, Liisa 2009, 24)

”Konfliktit ovat keskeinen osa sosiaalisia käytäntöjä”

Työpajan rakenne

- Päivähoitokulttuuri? Miten avata?
 - Tilan ja paikan käsitteet
- Miten eri toimijat päiväkodissa paikkaansa rakentavat?
- Keskustelua ja työkaluja:
 - Miten analysoida jännitteitä?
 - Mikä on eri toimijoiden rooli?
 - Miten kehittää arjen käytäntöjä?

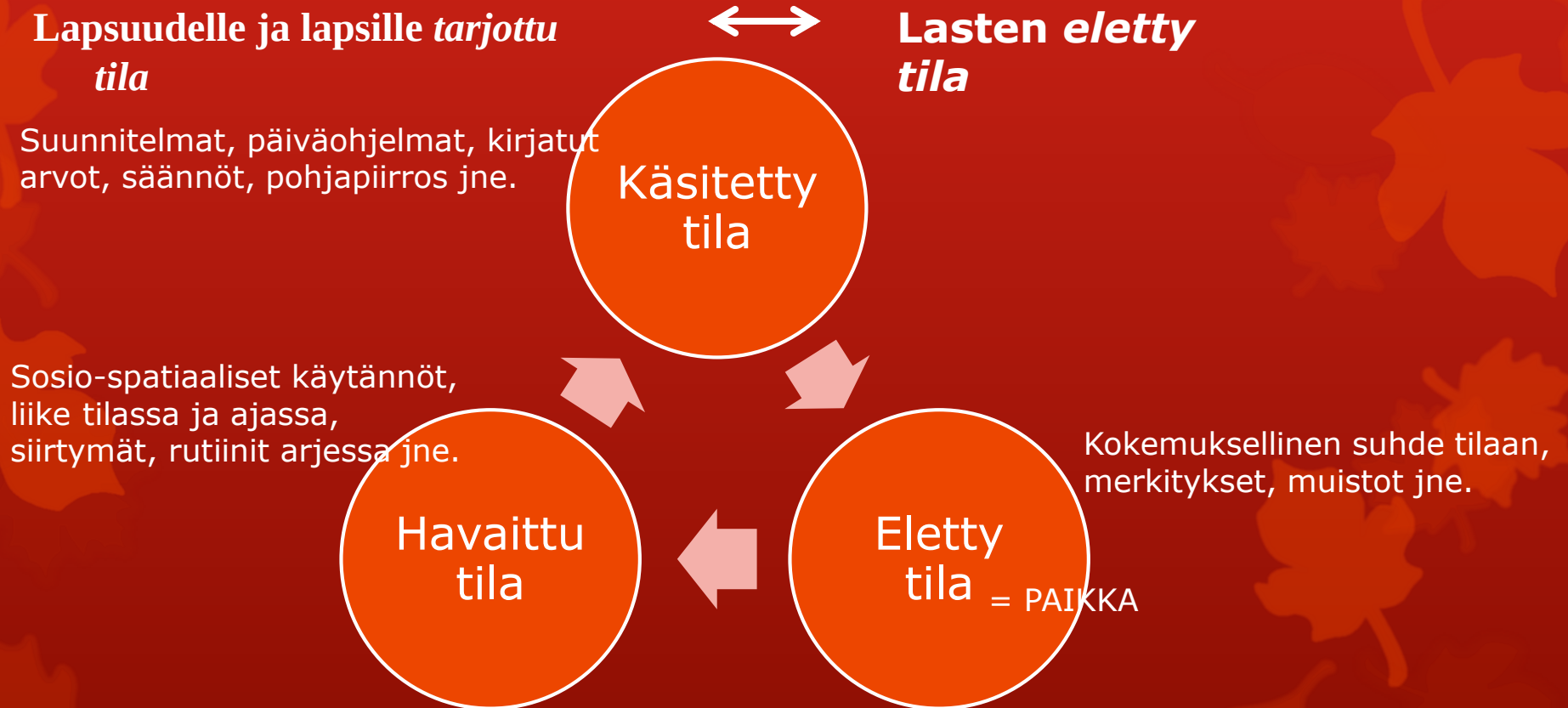
Toiminta institutionaalisessa kontekstissa

- Toiminta tapahtuu kasvatustutkimuksen rajoissa
- Taustalla aina kasvatuskulttuuri, historia, politiikka –
eli ajatus siitä minkälaisia tiloja/taloja/paikkoja lapsille pitäisi rakentaa ja mikä olisi hyvä lapsille

Esimerkiksi edellä, **heijastaa arvoja, mm.:**

Päiväkoti tilana ja paikkana?

(Sovellettu Lefebvre 1991; 2004)

Leikkihetkessä
toimintaa määrittävät

1. 'Käsitetty tila'

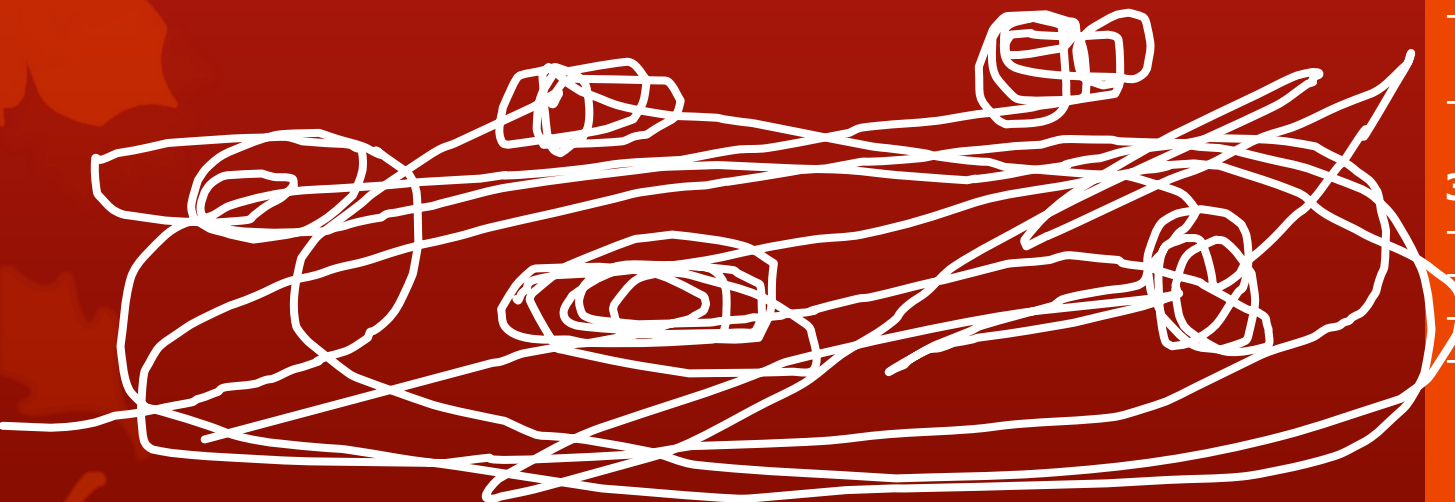
- Säännöt
- Päiväohjelma
- Työajat
- Vasut
- Arvot
- Hierarkiat;
'pienen-isojen' paikat
- Eli 'mikä on päiväkotit'

2. 'Havaittu tila'

- Liike tilassa ja ajassa
- Rytmii, pysähdykset,
toistot
- Ääni ja intensiteetti

3. 'Eletty tila'

- Merkitykselliset esineet
- Mielikuvitus
- Muistot
- Tila yhdessä, 'jaettuna'

Lapsille/lapsuudelle *tarjottu tila* *vs lasten tuottama paikka*

- 1) Institutionaalinen tila heijastaa odotuksia ja ideaaleja alle lapsista (esim. alle kolmivuotiaista) ja varhaiskasvatuksesta
- 2) Tila on konkreettisesti rajattu tilan järjestelyillä, rutiineilla, säännöillä, ja aikuisten interventiolla
 - ⇒ Tuottaa erilaiset mahdollisuudet toimia arjessa
 - ⇒ *Tilassa on 'rinnakkaisia' tiloja, tapahtumia ja kehyksiä – samanaikaisesti ja ovat usein ristiriitaisia*
- 3) Haasteena herkistää katse tähän: **jännitteisiin, erilaisiin merkityksellisiin paikkoihin ja eri toimijoiden näkökulmiin**

Lisätietoa tutkimushankkeista yms.

Niina Rutanen, niina.rutanen@uta.fi

<https://invisibletoddlerhood.wordpress.com>